

N:o 21.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter hustru Maria Charlotta Zetterlund från Södertelje; gifven Stockholms slott den 29 november 1901.

Förre sjukvaktaren Johan August Zetterlunds hustru Maria Charlotta Zetterlund, född Andersdotter, afled den 28 januari 1899 utan att efterlemna kända arfvingar. Vid den efter henne den 1 april samma år förrättade bouppteckning upptogs behållningen i boet till 6,867 kronor 17 öre.

Hos rådstufvurätten i Södertelje bevakade derefter mannen Zetterlund den 4 berörda april ett den 3 december 1885 mellan bemälda makar upprättadt inbördes testamente, deri förordnats, att, då endera maken med döden afginge, den efterlevande skulle med full eganderätt behålla och besitta all makarnas gemensamma egendom utan intrång af någon af deras släktingar, samt att efter begges död all qvarvarande egendom med full eganderätt skulle tillfalla makarnes guddotter Hilda Carolina Lundgren. Enär hufvudskriften af berörda testamente förkommit, företeddes vid bevakningstillfället utdrag af protokollet, hållet hos Stockholms rådstufvurätt den 8 december 1885 vid förhör för dödsfalls skull med vittnena å ifrågavarande testamente, i hvilket protokollsutdrag testamentet fans i afskrift intaget.

Nu har i en till Kongl. Maj:t den 18 december 1900 ingifven skrift mannen Zetterlund anhållit, att, enär hans bemälda hustru affidit utan att efterlemna kända arfvingar och hans rätt på grund af testamente, vid det förhållande att detsamma ej kunnat i hufvudskrift före-

tes, vore förfallen, i följd hvaraf hustruns giftorätt i boet skulle tillfalla kronan såsom danaarf, kronans rätt till samma arf måtte varda till sökandens förmån eftergifven; varande till stöd för ansökningen anfördd: att, enär icke blott sökandens hustru, utan äfven sökanden sjelf saknat arfvingar, makarne upprättat ofvanberörda testamente, hvars hufvudskrift, som oaktadt noggrant sökande icke kunnat återfinnas, sannolikt blifvit af endera utaf makarne af oförstånd förstörd, i tro att den varit betydelselös, och att deremot den afskrift, som innefattades i det officiella, på stämpladt papper skrifna och på rådstufvurättens vägnar undertecknade protokollsutdraget efter vittnesförhöret vore den handling, hvarpå makarnes ömsesidiga rätt vore grundad. Säkert vore emellertid, att sökandens hustru icke förstört handlingen i syfte att till kronans förmån ointetgöra sökandens derpå grundade rätt, helst makarne alltid lefvat i godt samförstånd. Den omständighet, att enligt testamentet makarnes qvarvarande egendom skulle tillfalla deras förbemälda guddotter, derest hon öfverlefde båda makarne, borde, vid det förhållande att denna, jemlikt af sökanden företedt prestbevis, den 4 oktober 1899 affidit, icke utgöra hinder för nådigt bifall till ansökningen. Den behållning, som funnes i boet, hade förvärfvats hufvudsakligen genom sökandens arbete, enär hustrun, som icke medfört några medel i det gemensamma boet, icke på annat sätt än genom arbete i hemmet bidragit till ökande af boets tillgångar. Sökanden, hvilken vore nära 70 år gammal och ej vidare arbetsför, skulle, derest han ginge förlustig den del af boets behållning, som lagligen borde tillfalla kronan, komma att sakna nödtorftig bergning på sin ålderdom.

För att styrka sina uppgifter har sökanden åberopat *dels* ett af vederbörande pastorsembete utfärdadt intyg derom, att sökanden, som vore född den 10 oktober 1831, den 2 maj 1858 ingått äktenskap med sin ifrågavarande hustru; *dels* fyra särskilda i september månad 1900 meddelade intyg, utfärdade, två af gårdsegaren Anders Petter Jacobsson, hvilken den 10 april 1899 af rådstufvurätten i Södertelje förordnats till god man för de okände arfvingarne efter sökandens hustru, och de två öfriga af uppsyningsmannen vid Stockholms hospital Aug. Sellén och förra sjuksköterskan Julia Svensson, utvisande, att intygsgifvarne, af hvilka Jacobsson alltsedan år 1850 varit bekant med sökanden och hans hustru och efter makarnes giftermål år 1858, synnerligast sedan de år 1891 flyttat till Södertelje, umgåtts i deras hem, samt Sellén och Julia Svensson under den tid på 1870- och 1880-talen, då såväl de som

sökanden varit anstälde å Konradsbergs hospital, nästan dagligen sammanträffat med makarne Zetterlund, vid många tillfällen hört hustrun yttra, att hon icke egde några som helst släktingar i lifvet, äfvensom funnit, att ett synnerligen godt förhållande alltid varit rådande mellan makarne; dels ett af förenämnde Jacobsson likaledes i september månad 1900 afgifvet intyg, att sökandens hustru ej medfört någon förmögenhet till det gemensamma boet, att hon under makarnes äktensksp ej på annat sätt än genom arbete i hemmet bidragit till bevarandet och ökandet af boets tillgångar, samt att den behållning, som funnes i boet, kunde anses hafva blifvit af sökanden genom eget arbete förvärfvad; dels ock en skrift, deri bemålde Jacobsson, på de af sökanden anförda skäl, och då enligt Jacobssons tro inga arfvingar funnes efter sökandens hustru, tillstyrkt bifall till ansökningen.

I anledning af den gjorda framställningen hafva underdåniga utlåtanden afgifvits af ej mindre Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Stockholms län, som, efter att hafva inhemtat yttrande från magistraten i Södertelje, lika med magistraten med hänsyn till de af sökanden åberopade skäl icke funnit något att erinra mot nådigt bifall till ansökningen, än äfven kammaradvokatfiskalsembetet, som dervid öfverlemnadt dels utdrag af domboken, hållen hos rådstufvurätten i Södertelje den 4 mars 1901, utvisande, att rådstufvurätten, på talan af advokatfiskalsembetet, genom laga kraftvunnen dom sistberörda dag förklarar hustru Zetterlunds behållna andel i makarnas bo skola såsom danaarf tillfalla kronan samt förpligtat sökanden, som innehade den kronan sålunda tillerkända egendomen, att genast till kammaradvokatfiskalsembetet afgifva redovisning för densamma i enlighet med den efter sökandens hustru upprättade bouppteckning jemte ränta från hennes dödsdag, den 28 januari 1899, å fordringar enligt särskildt aftalade bestämmelser och å bouppteckningsvärdet af annan egendom efter fem procent, allt till dess redovisning skedde; dels transsumt af instrument öfver ett den 12 april innevarande år förrättadt arfskifte efter sökandens bemälda hustru, hvaraf inhemtas, att utaf behållningen i boet, hvilken utgjorts såväl af fast egendom, nemligen gården n:o 214 med adress n:o 15 vid Vestra Oxbacksgatan i Södertelje stad, taxerad till 5,000 kronor och efter tillägg af föreskrifven ränta vid skiftet upptagen till ett värde af 5,551 kronor 38 öre, som ock af lösegendom till värde, jemte beräknad ränta, af 2,073 kronor 5 öre, kronan tillskiftats hälften af den fasta egendomen med ett värde af 2,775 kronor 69 öre och hälften af den efter afdrag af enkemannens fördel

återstående löseegendomen med 984 kronor 70 öre; dels ock en till kammaradvokatfiskalsembetet ingifven och till Kongl. Maj:t stäld skrift, deri sökanden såsom ytterligare stöd för sin framställning åberopat ett af förste stadsläkaren i Södertelje A. T. Darin utfärdadt intyg af innehåll att sökanden sedan flera år vore behäftad med kronisk luftrörskatarr och på grund deraf oförmögen till arbete och sjelfförsörjning; och har kammaradvokatfiskalsembetet, jemte meddelande, att för ofvanberörda kronan tillskiftade arfslott, uppgående i värde till sammanlagdt 3,760 kronor 39 öre, någon valuta då ännu icke blifvit till embetet öfverlemnad, tillika för egen del, på grund af hvad upplyst blifvit om sökanden och hans lefnadsförhållanden samt med hänsyn jemväl till innehållet i nyssberörda läkarebetyg, tillstyrkt aflåtande af nådig proposition till Riksdagen i det af sökanden angifna syfte, likväl med förbehållen rätt för advokatfiskalen att af sökanden eller dennes rättsinnehafvare utfå advokatfiskalen lagligen tillkommande aktoratsprovision å danaarfsbeloppet.

Med afseende å hvad sålunda i ärendet förekommit, vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva, att kronans rätt till ifrågasvarande danaarfsmedel må, efter afdrag af den kammaradvokatfiskalen tillkommande aktoratsprovision, på sökanden öfverlätas.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

O S C A R.

Hans Wachtmeister.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 29 novem-
ber 1901.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern friherre *von Otter*,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena *Lagerheim*,
Statsråden: *Annerstedt*,
 herr von Krusenstjerna,
 grefve Wachtmeister,
 Claëson,
 Crusebjörn,
 Odelberg,
 Husberg,
 Palander,
 Hammarkjöld.

Departementschefen, statsrådet grefve Wachtmeister föredrog slut-
ligen:

En af förre sjukvaktaren Johan August Zetterlund från Södertelje
gjord underdånig ansökning, att kronans rätt till danaarf efter sökandens
aflidna hustru Maria Charlotta Zetterlund, född Andersdotter, måtte efter-
skänkas till sökandens förmån;

öfver hvilken ansökning ej mindre Kongl. Maj:ts befallnings-
hafvande i Stockholms län än äfven kammaradvokatfiskalsembetet afgifvit
infordradt underdånigt utlåtande.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit, tillstyrkte statsrådet, att Kongl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att medgifva, att kronans rätt till ifrågavarande danaarfsmedel måtte, efter afdrag af den kammaradvokatfiskalen tillkommande aktoratsprovision, på sökanden öfverlätas.

Hvad statsrådet sålunda tillstyrkt behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Bengt Oxenstierna.

1800 1801 1802 1803 1804 1805 1806 1807 1808 1809 1810 1811 1812 1813 1814 1815 1816 1817 1818 1819 1820 1821 1822 1823 1824 1825 1826 1827 1828 1829 1830 1831 1832 1833 1834 1835 1836 1837 1838 1839 1840 1841 1842 1843 1844 1845 1846 1847 1848 1849 1850 1851 1852 1853 1854 1855 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862 1863 1864 1865 1866 1867 1868 1869 1870 1871 1872 1873 1874 1875 1876 1877 1878 1879 1880 1881 1882 1883 1884 1885 1886 1887 1888 1889 1890 1891 1892 1893 1894 1895 1896 1897 1898 1899 1900